

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

9 maart 1999

VERZOEKSCHRIFT

betreffende de geplande infrastructuurwerken nabij Doel

VERSLAG

**namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer
uitgebracht door de heren Joachim Coens en Johan Malcorps**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jaak Gabriels.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, Carl Decaluwé, Paul Dumez,
Leonard Quintelier, mevrouw Maria Tyberghien-
Vandenbussche ;

de heren Ward Beysen, Jaak Gabriels, Patrick Lachaert ;

de heren Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Robert
Voorhamme ;

de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers :

de heren Georges Cardoen, Michel Doomst, Erik Matthijs,
Mark Van der Poorten, Jef Van Looy ;

de heren Marc Cordeel, Jacques Devolder, Arnold Van
Aperen ;

de heren Freddy De Vilder, Johnny Goos, René Swinnen ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Frans Wymeersch ;

de heer Johan Sauwens ;

de heer Johan Malcorps.

INHOUD

Blz.

1. Hoorzitting van 9 december 1998 met de heer Ferdinand De Bondt, eerste ondertekenaar van het verzoekschrift	4
2. Beslissing van de commissie van 24 februari 1999 over de verdere behandeling	12
Bijlage : Kaartmateriaal	15

DAMES EN HEREN,

Op 17 november 1998 heeft de heer Ferdinand De Bondt een verzoekschrift namens 352 volwassen inwoners van Doel, Prosperpolder en Ouden-Doel bij de voorzitter van het Vlaams Parlement ingediend.

De commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften heeft tijdens haar vergadering van 25 november 1998 dit verzoekschrift ontvankelijk verklaard en doorverwezen voor verdere behandeling naar de commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.

De commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer heeft, overeenkomstig haar beslissing van 3 december, op 9 december het verzoekschrift betreffende de geplande infrastructuurwerken nabij Doel behandeld. Zij heeft hiertoe de eerste indiener van het verzoekschrift, de heer Ferdinand De Bondt gehoord. Vooraf werd aan alle commissieleden het verzoekschrift bezorgd.

In opvolging van dit verzoekschrift, heeft de commissie op 24 februari 1999 besloten om de vrijheid te laten aan de parlementaire fracties en aan de individuele parlementsleden om, op basis van het materiaal dat in de hoorzitting werd aangebracht, de gepaste initiatieven te ontplooien.

1. Hoorzitting van 9 december 1998 met de heer Ferdinand De Bondt, eerste ondertekenaar van het verzoekschrift

De heer Leonard Quintelier, waarnemend voorzitter : Aan de orde is het verzoekschrift van 17 november 1998, dat werd ingediend door eresenator Ferdinand De Bondt namens niet minder dan 575 Doelenaars. Ze komen vooral uit Doel zelf, Prosperpolder en Oudendoel. We verwelkomen vandaag eresenator De Bondt, die dit dossier al ettelijke decennia volgt en grondig kent. Mijnheer De Bondt, u hebt gebruik gemaakt van een decreet van het Vlaams Parlement dat het mogelijk maakt een verzoekschrift in te dienen.

De heer Ferdinand De Bondt : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal me eerst voorstellen. Ik ben Ferdinand De Bondt. Ik ben in 1923 geboren. In 1943 ben ik voor twee jaar leraar geworden in Borgloon. Nadien was ik leraar in Sint-Niklaas en docent in het pedagogisch hoger onderwijs, zoals dat vandaag wordt genoemd. Ik was ook tijdelijk wetenschappelijk medewerker aan de uni-

versiteit. Daarna was ik ongeveer 25 jaar CVP-senator. Ik ben in een vergelijkbaar gremium als dit tien jaar voorzitter geweest van de commissie voor Infrastructuur, Openbare Werken, Verkeer en PTT. Bijgevolg ken ik ongeveer de zwaarte van uw verantwoordelijkheid. Ik mag hier het woord voeren omdat ik sinds 1992 een moreel persoon ben, een Vlaams burger dus. De mensen van Doel konden een verzoekschrift indienen omdat het Vlaams Parlement in juli zo wijs was een decreet goed te keuren dat die mogelijkheid biedt.

De eerste lijn van het verzoekschrift werd blanco gelaten in de zekerheid dat ik mijn naam daar zou schrijven. Dit verzoekschrift werd ingediend door talrijke mensen uit Doel en omgeving. De meerderheid van de volwassen bevolking steunt dit verzoekschrift, in tegenstelling tot wat de bemiddelaar die u bekostigt, in zijn verslag van 30 juni schrijft. Volgens hem heeft de meerderheid van de Doelenaars de hoop opgegeven op het voortbestaan van Doel, en biedt alleen een kleine kern enkelingen nog een zekere weerstand. Dat komt niet overeen met de feiten. Ik ben niet met die lijsten rondgegaan. Niemand heeft dat trouwens gedaan. Er is ook geen radiowagen aan te pas gekomen en er zijn geen miljoenen uit de Vlaamse begroting mee gemoeid. Daarover bestaat immers een polemiek.

Ik beschik over een grote kennis van dit dossier. Tot ergernis van mijn echtgenote, die beter verdient, ben ik er het laatste jaar voltijs mee bezig geweest. Mocht u ooit een document over dit dossier niet vinden, wendt u zich dan maar tot mij. Ik zal het u graag bezorgen, tenzij u er geen goed gebruik van wilt maken. Ik zal eerst even schetsen wat er allemaal aan bod zal komen tijdens mijn toelichting. Ten eerste wil ik heel kort mijn uitgangshypothese uiteenzetten. Vervolgens zal ik een tijdje spreken over de kerncentrale in Doel. Dat is een belangrijk onderwerp in deze context.

Ik bevind me hier voor goed geïnformeerde en goed gevormde mensen. Ik zal langdurig spreken over de kosten-batenanalyse die heeft geleid tot de beslissing van de Vlaamse regering. Ten slotte zal ik dat actualiseren en jullie mijn besluit voorleggen – want jullie zijn de eerste en laatste besluitvormers in Vlaanderen.

De uitgangshypothese zal sommigen onder u verrassen en anderen verheugen. Ik ga ervan uit dat de aanleg van het Deurganckdok op de Linkerscheldeover, ten zuiden van Doel, naar vorm en grootte economisch en financieel verantwoord lijkt. De stelling die ik inneem, wil dit noch bestrij-

den, noch onmogelijk maken. Dit is de uitgangshypothese.

Ik heb een kaart meegebracht van het gewestplan van het noordoosten van het Land van Waas. In de periode van 1962 tot 1978 werden voor heel België gewestplannen opgemaakt. Het gewestplan Sint-Niklaas – Lokeren, waartoe ook Doel behoort, is het allerlaatste gewestplan dat de Koning heeft vastgelegd. Dit is gebeurd in november 1978. Het heeft zolang geduurd omdat men ook een structuurverandering nastreefde.

U merkt dat het hele gebied tot aan de Nederlandse grens paars is gekleurd. De wet op de stedenbouw voorzag toen nog in 90 dagen om bezwaar in te dienen. Nu staat het Vlaams Parlement slechts een termijn van 60 dagen toe. Er is toen een bijkomend stedenbouwkundig voorschrift ontstaan. U ziet het havenuitbreidingsgebied.

Waarom verschilde dit zoveel van het eerste? Het eerste project was geconcipeerd in de jaren zestig. Aan uw linkerzijde ziet u een kaart uit 1966. Het is een voorlopig ontwerp voor het structuurplan van Sint-Niklaas – Lokeren. Ik was toen geen parlements lid, maar een jonge streekontwikkelaar die bij het project werd betrokken.

De wet op de stedenbouw in 1962 was een formidabele gebeurtenis. In 1958 waren er op vier werklozen drie Vlamingen. De hele planningsgedachte dateert uit die periode. De Belgische overheid volgde ons daarin. Het industriegebied in dit gebied besloeg toen 15.000 hectare. Dit is de historische achtergrond van het eerste plan.

Bij de opening van kernreactor 1 in Doel heb ik een internationale persconferentie uitgelokt om de bevolking gerust te stellen over de gevolgen van deze inplanting. U hebt in de pers de beslissing gelezen van de federale regering over de uitbating van de kernelektrische centrales. Er is nu in Doel een kernpark met een capaciteit van maar liefst 3.000 megawatt. Hogere capaciteiten zijn in Europa niet te vinden, tenzij dan in Frankrijk, maar dat is dan ver van bewoond gebied.

Nu stelt men de inname door de industrie voor van het gebied ten noorden van de lijn De Bondt, dus niet alleen van de gemeente Doel. Het is die salami-politiek die ik onder uw aandacht wil brengen. Eerst industrialiseert men tot een bepaalde plaats, later verder en er bevindt zich een kerncentrale van 3.000 megawatt.

Het staat reeds lang wetenschappelijk vast dat er aan kerncentrales en -parken met een dergelijke capaciteit per definitie bepaalde omgevingsonverenigbaarheden verbonden kunnen zijn die zich uitdrukken in een bepaalde radius. Daarbinnen kunnen geen activiteiten plaatsvinden van industrieën die een gevaar kunnen inhouden in interactie met potentiële ongevallen in kerncentrales.

De raad van wijzen die in de periode 1975-1978 door de Belgische regering met betrekking tot de herziening van het gewestplan werd geraadpleegd, stelde dat de omgevingsonverenigbaarheden minimaal een straal vormden van 1,8 kilometer. Ondertussen hebben we al veel bijgeleerd. Het gaat immers om Seveso-bedrijven, waarbij de naam Seveso bij u wel een belletje zal doen rinkelen. Seveso is het bedrijf in Italië dat een ontzaglijke dioxine-ramp heeft veroorzaakt. Als gevolg daarvan werd door de Europese Commissie een richtlijn uitgevaardigd – de Seveso-richtlijn – waarin alle industriële activiteiten worden opgesomd die niet mogen worden verricht in een bepaalde actieradius rond een kerncentrale. Dit betekent dus dat de notie 'havenuitbreidingsgebied' binnen een dergelijke perimeter in feite een antimaatschappelijke notie is en onmogelijk kan worden volgehouden.

Ik verwijs ook graag naar wijlen de heer Boven die toen directeur was van de plaatselijke school van Doel. Hij heeft in zijn tijd, samen met vele anderen, een bezwaarschrift ingediend waarbij hij van dit argument gebruik maakte. Hij was dus toen al zo intelligent gebruik te maken van wat de raad van wijzen had gezegd.

Doel is de enige plaats die in het achthonderdjarig bestaan van dat grondgebied niet geïnondeerd is. Doel is steeds boven de inondatielijn gebleven. Die inondaties waren het gevolg van natuurrampen of van militaire operaties. Doel is het product van de continuïteit van veertig generaties die daar hebben geleefd, leven en zullen leven.

In de zaak van de kerncentrale van Doel is een nieuw element naar voren getreden, waarbij ik u er terloops op wijs dat ik dus ook argumenten contra De Bondt geef. De raad van wijzen werd immers niet altijd gevolgd, en ik verwijs daarbij naar de periode waarin EBES zich sterk genoeg achtte om een en ander te verhinderen. U kent het grapje over de diverse niveaus in België: men heeft de gemeente, de provincie, het gewest en de gemeenschap, en de federale overheid. En dan de elektriciteitsbedrijven. Maar met die eigendomswijzigingen zijn de elektriciteitsbedrijven er zich van bewust dat dit niet noodzakelijk zo blijft. U hebt de maat-

schappelijke verantwoordelijkheid om er geen rekening mee te houden.

Het probleem, waarop de federale overheid u reeds attent maakte, is dat de elektrische energievoorziening in ons land grotendeels steunt op het tweetal grote inplantingen van kernelektrische centrales. Die kunnen niet onmiddellijk worden stilgelegd. Er is echter een internationaal zeer invloedrijke antinucleaire lobby. Daar ik sinds 1968 lid was van de Senaat en me dus wel moest bekommeren om dat probleem, neem ik elke maand de belangrijkste tijdschriften over nucleaire energie door. In Europa zullen er waarschijnlijk geen kerncentrales meer worden bijgebouwd. Zo zal Doel V niet worden gebouwd, of toch niet onmiddellijk.

Kerncentrales hebben een beperkte levensduur. Die van Doel I en II situeert zich tussen twintig en dertig jaar. Die termijn is al zes jaar verstreken. Doel I is immers in 1972 van start gegaan. Wie zo een centrale wil beheren, moet jaren op voorhand beslissingen nemen. Dat is geen kwestie van improvisatie. Onlangs was ik in de kerncentrale van Doel. Er stond een grote autobus van Greenpeace. Deze organisatie wil het transport van nucleair afval controleren, om het neutraal te zeggen. De kerncentrales zijn gedoemd te verdwijnen indien ze geen recyclage, geen heropwerking van hun definitieve afval tot stand kunnen brengen. Maar de voortzetting ervan wordt afhankelijk van de voorlopige depositomogelijkheid van dit eindafval op hun eigen terreinen.

Daarom vraag ik u uw verantwoordelijkheid op te nemen. Op wereldvlak, ook in Frankrijk, werd in het begin van de jaren zeventig wetenschappelijk de regel vastgelegd dat in een radius van 1,8 kilometer rond een afzonderlijke kerncentrale van 400 megawatt, grote woonconcentraties en industriële bedrijven van het Seveso-type waren uitgesloten. Nu is er echter sprake van een herziening van het gewestplan. Weliswaar in twee stappen : dat is de kunst iemand bij de neus te nemen. Men schuift op naar het noorden, tot in de onmiddellijke omgeving van de kerncentrale. Het is duidelijk dat ik geen verdediger ben van de elektriciteitssector, wel van het algemeen welzijn. Wanneer men dit alles in beschouwing neemt, is er geen aanleiding om over te gaan tot die herziening.

Ik kom tot de kosten-batenanalyse. De beslissing van de Vlaamse regering tot aanleg van het Deurganckdok genomen op 20 januari 1998, is voornamelijk gebaseerd op een kosten-batenanalyse in opdracht van de haven van Antwerpen. U weet wat een dergelijke analyse inhoudt. Voor zowel een on-

derneming als een groot overheidsinitiatief op vlak van infrastructuur is ze een element van informatie voor de besluitvormer. Door een afweging van alle in geld uitdrukbare grootheden en een vergelijking van de kosten en de baten, maakt deze uit of er een positief rendement is in de voorwaartse beweging in de tijd. Dit is een vrij recente methodologie in de toegepaste economie. Zoals veel methodologische elementen evolueert het voortdurend. Maar voor de overheid is het natuurlijk van het allergrootste belang.

Ik heb een fundamentele opmerking over die kosten-batenanalyse. Dit is geen privé-initiatief, maar een gigantisch overheidsinitiatief. Men wil het Deurganckdok aanleggen. Het Doeldok is 500 meter breed. Het dient vandaag als vis- en surfvijver. Het Deurganckdok wordt een getijdendok. Het zal dus rechtstreeks in verbinding staan met de stroom. In het dok zal de vaart vrij zijn, zoals dat ook op de stroom het geval is. Het waterpeil in het dok zal wel onderhevig zijn aan de peilschommelingen ten gevolge van eb en vloed. Een container-getijdendok echter is een getijdendok, dat alleen wordt gebruikt voor het laden en lossen van containers.

De kosten-batenanalyse was een rationeel element van de beslissing. Dat staat zo in de beslissing van de Vlaamse regering, zowel in de toelichting als in de bijlagen. Wel, mijns inziens kan de kosten-batenanalyse de toets van de ethische verantwoording niet doorstaan. Wat is een ethisch verantwoorde overheidsbeslissing ? Dat is geen eenvoudige vraag. We kennen de problematiek van de ethisch verantwoorde overheidsbeslissingen over het begin en het einde van het leven, over de bio-ethische problemen. Dergelijke beslissingen worden pas genomen na rijp beraad. Want de grond van de zaak is zwaarwegend, en de beslissing heeft grote gevolgen op het gedrag van de burgers.

Een van de kenmerken van soortgelijke beslissingen is het irreversibel karakter van de toepassing ervan, maar de beslissingen zelf zijn dat op termijn als dusdanig niet. De gevolgen van de toepassing hebben meestal betrekking op het strafrecht of het burgerlijk recht. Strafrechtelijke bepalingen of bepalingen van het burgerlijk recht kunnen worden gewijzigd. Hier worden we echter geconfronteerd met beslissingen die op ruimtelijk-structureel vlak irreversibel zijn. Als morgen de Vlaamse regering, met stilzwijgende of voluntaristische instemming van het Vlaams Parlement, Doel en het gehele gebied paars inkleurt en onder zand bedelft, dan is een irreversibele beslissing genomen. Dat betekent dat in dit geval de aandacht van de overheid met

betrekking tot de ethische dimensie nog groter zou moeten zijn dan met de bio-ethische dossiers het geval is.

Eigenaardig genoeg komt de aandacht voor de ethische aspecten van bio-medische vraagstukken bij de ganse bevolking tot uiting, terwijl de aandacht van de ethische aspecten van de beslissing over Doel enkel van lokale aard is. Daarom heeft de regering het gemakkelijk om de ethische dimensie van haar beslissing te banaliseren. En de enige kracht die dat kan tegengaan, zijn de verkozenen des volks – of ze nu verkozen zijn in Brugge of Maaseik. Hier bestaat absolute ruimtelijk-structurele onomkeerbaarheid.

U denkt waarschijnlijk dat ik aan het preken ben, maar dat is niet zo. De ethische dimensie van uw politieke verantwoordelijkheid neemt toe door de verzwakking van de waardegevoeligheid van groepen die traditioneel de aandacht van de bevolking trokken. Het is een contradictie, maar sindsdien is uw zending verzaamd.

De kosten-batenanalyse voor de Vlaamse regering werd uitgevoerd door Technum. Ik ben niet kwaadwillig, maar ik nodig u uit om bij gelegenheid de coördinaten van Technum op te zoeken. U zult hoogstwaarschijnlijk terecht komen in een van de niveaus die ik daarnet heb beschreven. Als die mensen de rationaliteit van de Vlaamse overheidsbeslissingen moeten determineren, dan vraag ik me af waartoe de strijd voor een autonoom Vlaanderen op het gebied van mens- en waardegevoeligheid heeft geleid.

De kosten-batenanalyse klopt niet. Ik zal u een alternatief voorstellen namens de Doelenaren. U denkt waarschijnlijk dat ik makkelijk praten heb omdat ik mijn mensen verdedig, maar dat er niets meer zal overblijven van het rendement van het Deurganckdok. Ik heb reeds verklaard dat ik uiting van de appreciatie van het dok in de grootte en vorm die ervoor werden bepaald en met alle economische en financiële consequenties die eraan zijn verbonden.

De Vlaamse regering hanteert de kosten-batenanalyse voor de volle breedte ten noorden van de lijn-De Bondt en zal dit ook doen via de volgende gewestplanwijziging, die al wordt voorbereid. Inzake het rendement van het Deurganckdok worden de voorwaartse inkomsten die zullen worden gevestigd in de zone van MIDA I en MIDA II, als baten aangezien¹. We hebben het over een zone van onge-

veer 500 hectare. De kosten-batenanalyse vermeldt echter niets over de kosten van de onteigening van Doel, die ik de 'Doelkosten' noem. Op de kaart ziet u dit gebied in het geel en rood.

De voorwaartse baten van MIDA I en II zijn geen baten. U ziet hier op de kaart waar het dok zal komen en welke terreinen zullen worden opgevuld met de specie. Die terreinen bevinden zich op de plaats van het tweede algemene waterbassin, TAW. Doordat die terreinen zullen worden gevuld met zand, werd beweerd dat ze zouden worden volgebouwd met industriële bedrijven uit de petrochemische sector. Dat soort bedrijven zijn echter niet compatibel met de kerncentrale, maar daarover maken de mensen van Technum zich geen zorgen. In een ander document dat ze eveneens tegen betaling voor de Vlaamse regering hebben gemaakt, hebben ze het er echter wel over.

Op de Linkeroever ligt ten zuiden van de lijn-De Bondt het haven- en industriegebied. De afbakening ervan wordt bepaald door een KB van februari 1989. Het Deurganckdok wordt in dat industriegebied aangelegd. De kosten-batenanalyse maakt echter geen melding van het gebrek aan inkomsten die zullen ontstaan als daar in plaats van industriegebied, havengebied ontstaat.

De baten in MIDA I en II zijn bijgevolg geen baten, maar kosten : voor de onteigening en voor het opspuiten van gronden. De derving van de baten uit dit industriegebied werd evenmin verrekend. Ik zal geen apothekersrekening maken, want daarvoor ben ik niet bevoegd, maar u begrijpt wel wat ik bedoel.

Mijnheer de voorzitter, ik wil nog even wat kwijt over de Doelkosten en over het moment dat de Vlaamse Havencommissie werd geraadpleegd door de Vlaamse regering over het Deurganckdok. Ik ga misschien een beetje de populaire toer op, maar weet u, wat ik vertel is niet de mening van De Bondt. Alles wat ik vertel, is onderbouwd. U mag mijn woorden niet onderschatten. Ik had ook een tekst van een professor uit Harvard kunnen aflezen die u maar half zou begrijpen. Ik neem aan dat u begrijpt welke richting ik uit wil.

Het is de Vlaamse Havencommissie die opmerkingen heeft gemaakt over de kosten-batenanalyse en de verkeerde berekening voor MIDA I en MIDA II. Ik verwijs hierbij naar de pagina's 12, 13 en 14 van een document uit 1997. U als politici moet er garant voor staan dat u een besluit neemt waarbij alle aspecten in aanmerking worden genomen. Volgens de Vlaamse Havencommissie zijn de proble-

¹ Maritime Industrial Development Area (MIDA)

men in Doel niet haar zaak. Tot voor kort was er over Doel niets bekend.

De afgelopen maanden heb ik over de zaak niets gezegd. De Bondt kent zijn plaats. In het sociaal begeleidingsplan, waartoe de regering op 23 juli heeft besloten, staat dat de onteigening van Doel 2,7 miljard frank zal kosten. Volgens mij moet men daar 1,6 miljard frank bijtellen, namelijk de kosten voor het onteigenen van de woningen. Bij het opspuiten van die gronden, doet men aan kapitaalvernietiging. Men betaalt eerst om te onteigenen en daarna vernietigt men dat kapitaal.

In het totaal gaat het dus om 4,2 miljard frank. We hebben genoeg ervaring om te weten dat de overheid dikwijls tergend langzaam werkt. De kosten zullen dus uiteindelijk nog hoger oplopen. Mijn uitgangshypothese blijft dezelfde. Sinds midden oktober staat Doel in de belangstelling. Het openbaar onderzoek dat de regering, in toepassing van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, heeft ingesteld, loopt tot 18 december. Ondertussen heeft men vanuit Antwerpen een tweesporenbeleid gevoerd.

De heer Leo Baron Delwaide is voorzitter van het Autonoom Havenbedrijf Antwerpen en de heer Pellens is voorzitter van het AGHA en directeur-generaal van de Hessen Natie. Vanuit die hoek kwamen er twee soorten mededelingen. Baron Delwaide heeft op 20 oktober in een uitvoerig interview in Humo gezegd dat Antwerpen geen vragende partij was om Doel te laten verdwijnen. Hij stelde ook geen verborgen agenda te hebben. Bij het verdwijnen van Doel zou er een sluis komen waardoor er een tweede toegang zou komen voor de Waaslandhaven. De heer Pellens is daarover dezelfde mening toegedaan.

Voor de heer Pellens is de eerste prioriteit een tweede sluis op de Linkeroever aan het uiteinde van het te bouwen Deurganckdok. De heer Pellens is een dynamisch man die bepaalde zaken wil doordrukken. Volgens hem is de bouw van die sluis geen wishful-thinking.

Baron Delwaide zegt in datzelfde interview dat het beter zou zijn de kaaivlakte achter het getijdendok te verruimen. Dit zou mogelijk worden door het gedeeltelijk dempen van het Doeldok.

De grond die moet worden uitgegraven om het Deurganckdok aan te leggen, noemt men de uitgraafspecie. Dat is 30 miljoen kubieke meter, de 3 miljoen kubieke meter voor de verdieping van de Schelde ter hoogte van de Drempel van Frederik

inbegrepen. De grote schepen kunnen immers niet bij de toegang van het Deurganckdok geraken, tenzij de verdieping van de Schelde wordt uitgebreid.

Eén miljoen kubieke meter is niet veel : honderd meter op honderd, en honderd meter hoog. Het gaat echter om 30 miljoen kubieke meter. Tracht u dat voor te stellen. Op de plaats in het Land van Waas waar nu het Deurganckdok moet worden gebouwd, hebben we in 1985 en 1986 4,6 miljoen kubieke meter gestort voor de bouw van de Berendrechtssluis. Die gaat nu retour naar Antwerpen.

Ik was toen senator en voorzitter van de commissie. Ik heb langdurig de heer Olivier ondervraagd waarom die specie geen bestemming kon krijgen op de rechteroever. Hij bleef me het antwoord schuldig.

Ik heb twee zaken gezegd. We hebben niet gevraagd om Doel af te breken. Antwerpen heeft er niet om gevraagd en heeft geen verborgen agenda. De toekomstige concessionarissen gedekt door de AGHA-vereniging, zijn geen vragende partij voor een sluis in Doel. De voorzitter van het gemeentelijk havenbedrijf wil een gedeelte van het Doeldok dempen. Het Doeldok heeft, zonder sluis naar de Schelde en met zijn afmetingen, geen betekenis meer. Het is 500 meter breed. Voor een insteeddok is dat een economisch onverantwoorde breedte. De heer Delwaide kan dat zeggen, als verantwoordelijk beheerder van de haven.

De heer Ward Beysen : Als referentie haalt u Humo aan.

De heer Ferdinand de Bondt : Neen, ik haal de woorden van de heer Delwaide aan. Als hij zou hebben vastgesteld dat zijn woorden niet goed worden weergegeven, dan zou hij de redactie van Humo daar zeker op attent hebben gemaakt gezien zijn verantwoordelijkheid. Hij is niet verplicht een interview toe te staan.

De heer Ward Beysen : Mijn referentie is betrouwbaarder, namelijk de raad van bestuur van het Autonome Antwerpse Havenbedrijf.

De heer Ferdinand de Bondt : Van wat daar wordt gezegd, kan ik voorlopig geen kennis nemen, tenzij u me dat wil meedelen. Ik praat over recente zaken. Misschien is dat met uw bron niet het geval.

Hoe dan ook, als de mensen van Doel daarmee worden geconfronteerd, vragen ze zich af waarmee we bezig zijn. Ze willen blijven wat ze zijn. We aanvaarden op het einde van het tweede millennium

niet dat een dorp van de kaart wordt geveegd omwille van een groot economisch project dat met zijn rendement in een win-win-situatie komt, rekening houdend met de opmerking die we hebben gemaakt. Bovendien, in het licht van de toekomst, kunnen we de mogelijkheden van een open ruimte vrijwaren, waaraan in de noordwestelijke hoek van Europa en in ons eigen land zoveel behoefte bestaat.

De twee argumenten, de kosten-batenanalyse en de onverenigbaarheid met de kerncentrale, wegen zwaar door. Wat stellen die mensen nu voor ? Het is heel eenvoudig. Het voorstel dat hier ligt heeft niets te maken met het Deurganckdok. Daar zwijgen we voorlopig over. Dat is de consequentie : de kerncentrale in Doel met zijn 3000 Megawatt brengt in de eerstvolgende 25 jaar een aanzienlijk deposito van eindproducten van de verbranding van de kernstof met zich. De internationale lobby zal het transport ervan volkomen onmogelijk maken. Als er veiligheid is binnen een radius die algemeen en voorlopig door iedereen wordt aanvaard, dan moet men dit voorstel aanvaarden. Dat heeft niets te maken met het Deurganckdok. Dan hoeft dit gebied ook niet te worden aangesneden.

Ik heb nog wat kaarten die interessant zijn voor de geschiedenis van Vlaanderen.

Dat is de kaart die werd getoond in 1974 op een vergadering in het gemeentehuis van Kallo, waarop ook ik aanwezig was evenals senator Gerard De Paep, die toen voor de Volksunie ons arrondissement vertegenwoordigde. Het zat er afgeladen vol met boeren, van wie alle gronden zijn verdwenen. Ik heb hen allemaal begeleid. Deze kaart toont het programma van onteigeningen voor de aanleg van het haven- en industriegebied op Linkeroever. Het allerlaatste gedeelte zou worden onteigend in 1980. Het ging om het gebied ten oosten van Kieldrecht en de gemeente Doel, waarmee men altijd al problemen heeft gehad. In 1974 was 1980 dus het ultieme perspectief voor onteigeningen op de Linkeroever. Als men daarbij was gebleven, hoefde ik hier nu niet te staan.

Ik heb nog vele interessante kaarten, die men moet durven bekijken ten aanzien van de consequenties die ze inhouden. Er is een kaart die alleen ik bezit. Het spijt me dat ik alles zo goed bewaar. Deze kaart noemt men de kaart van het grondverzet in de hypothese van het Baalhoekkanaal. Als men een haven wil bouwen, moet grond worden uitgegraven en elders worden gedeponeerd. Deze delen waren bedoeld voor de specieberging uit Nederland. De Nederlanders wilden eventueel het Baal-

hoekkanaal accepteren, en de Belgen zouden dan het zand willen. Ik ben bereid om over wat er zou nodig zijn om dat zand te bergen, een gesprek aan te gaan met mensen die ik niet zal noemen, maar tot de hoogste autoriteiten in ons land en zelfs op wereldvlak behoren op het gebied van grondmechanica en geotechniek.

Ik kan vragen aan de mensen van Antwerpen waar de verdiepingsspecies worden gestort die aanleiding geven tot de verdieping van de Westerschelde. Hier wordt aangetoond, bijna met een argument ex absurdo, dat er geen aanleiding is om de specie te deponeren ten noorden van de lijn-de Bondt. Ik ga er dan wel van uit dat we nog een beetje respect hebben voor natuur en cultuur en nog een beetje aandacht voor wat in de toekomst staat te gebeuren met de open ruimten en het nuttig gebruik van de reeds aangevatte ruimte. Voor de voetballiefhebbers onder u : hier liggen nog 1.740 voetbalterreinen vrij.

Ik ken precies het peil van al de storten die men heeft aangelegd om de specie te bergen. Die storten zijn bijna familieleden van me geworden omdat ik er zoveel mee te maken heb gehad. Of het industrieterrein nu ligt op plus 6 TAW, op plus 8,5 TAW of op plus 11 of 12 TAW maakt geen verschil. Of dat industrieterrein werd aangelegd op poldergrond of niet, maakt evenmin verschil uit. Industriegebouwen die worden aangelegd op opgehoogde poldergronden van het type dat we hier aantreffen, worden immers gefixeerd op heipalen die diep in de grond worden gestoken. Of we nu een industrieterrein op 12 TAW leggen of op 8, dat maakt geen verschil uit. Maar 4 maakt een groot verschil uit ; denk aan de kubus van 1 miljoen kubieke meter.

De regionale ontwikkeling en ruimtelijke ordening is zoals elke menselijke activiteit onderhevig aan evolutie. In het begin dachten we dat we rond de industrieterreinen een buffer moesten leggen op het niveau van die industrieterreinen. We hebben dat ten zuiden gedaan. Daar ligt een gebied van 50 à 60 hectare. Dat wordt nu aangewend als grasterrein. Ik heb uitgerekend hoeveel kubieke meter ik daar kan leggen. Ik kan een landschapshoevel maken in geval men met die specie geen blijf weet. Men zit safe. De uitgangshypothese is dat er geen bezwaar is tegen het Deurganckdok. Dat klopt met uitzondering van één kleinigheid : een nautische kwestie. Maar dat weten de toekomstige concessionarissen wel, want ik heb met hen daarover een gesprek gehad.

Men kan die specie zorgvuldig en doelgericht plaatsen in het zuidelijk gebied. Vergeet niet dat 50 vierkante kilometer werd gereserveerd voor haven- en industriegebied. Dat is drie promille van het Vlaamse grondgebied. Als men economisch redeneert, moet dat eerst worden aangewend en moet men de andere mogelijkheden bewaren voor de toekomst.

De verdere invulling van het gewestplan valt onder uw verantwoordelijkheid. De Doelenaars rekenen op u. Ik heb het volste vertrouwen in u.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Ik betreur dat de minister niet aanwezig is, al weet ik dat dit niet moet. Ik wil daar verder geen commentaar op leveren.

De heer Joachim Coens : Het reglement bepaalt enkel dat een verzoekschrift zes weken na de uiteenzetting aan de minister kan worden overgemaakt.

De heer Jos Stassen : Ik mag mijn spijt toch uitdrukken ?

Mijnheer de Bondt, ik heb minister Stevaert al herhaaldelijk aangesproken over het sociaal begeleidingsplan. Eerst ontvingen de Doelenaars een brief van het tweede aankoopcomité van toezicht waarin stond dat ze architecten mochten verwachten om schattingen te maken in functie van de onteigening. Eind vorige week kregen de eigenaars van gronden en woningen een brief met de verwittiging dat ze eind volgend jaar zullen worden onteigend.

De minister antwoordde telkens dat dit gebeurde op vraag van de Doelenaars. Hij liet telkens uitschijnen dat de Doelenaars zich hebben neergelegd bij de pijnlijke situatie en zelf vragen om zo snel mogelijk euthanasie te plegen. U beweert het tegenovergestelde. De betrokkenheid van de Doelenaars en hun vraag om te mogen blijven lijkt nog zeer groot. Kunt u dat nog verder uitleggen ?

De heer Ferdinand de Bondt : Ik spreek hier namens de personen die het verzoekschrift hebben ondertekend. Het verzoek werd door uw Bureau ontvankelijk verklaard en naar deze commissie verwezen. Bij mijn weten vormen de ondertekenaars de meerderheid van de volwassen bevolking van Doel. Die meerderheid werd berekend op basis van de leeftijdspiramide van Doel en gegevens van het NIS van 1991. Het gaat dus over objectieve gegevens. Ik kan natuurlijk niet weten wat de minister u precies heeft geantwoord. Ik ben het

met de Doelenaars eens dat er wel degelijk sprake is van intimidatie. In het betrokken gebied kan geen enkele onteigening plaatsvinden tenzij daaromtrent een passend besluit is genomen. Als de onteigening uitgaat van de Vlaamse regering, moet dat gebeuren via een besluit van de Vlaamse regering. Als de onteigening uitgaat van een andere publieke instantie, moet dat gebeuren met een ministerieel besluit dat aan het besluit van die andere publieke instantie wordt gehecht.

Tot op heden bestaat daarover geen enkel openbaar besluit. Er zijn wel openbare onderzoeken geweest. Een eerste heeft plaatsgevonden ten noorden van de verkortingsdijk ; een tweede is geopend op de plaats die ik zal aanwijzen. Ik weet niet hoe men dat precies moet bekijken. In dit gebied wordt aan de eigenaars gezegd dat ze in de loop van 1999 zullen worden onteigend. Dat wordt geïnterpreteerd als zijnde een terrein dat, door het feit dat de bouw van het Deurganckdok van algemeen belang is verklaard, ook in dat algemeen belang wordt opgenomen. In feite gaat het echter om een terrein dat alleen moet dienen om specie te leggen.

Als men de bouwaanvraag bekijkt die het Antwerpse havenbedrijf heeft ingediend en waarvan het openbaar onderzoek momenteel lopende is, dan is in fase 1 van het graven van het containerdok de nood om daar die specie te leggen niet aanwezig. De stelling van algemeen belang is dus niet houdbaar. Er zal dan ook een ware stortvloed komen van gedingen bij de burgerlijke rechtbank met betrekking tot beslissingen die zullen worden genomen door de Vlaamse regering en door andere openbare besturen.

We leven vandaag in een situatie waarbij niet langer uitsluitend de letter van de wet van toepassing is. Bij de beoordelingen die rechters maken, begint ook het zorgvuldigheids criterium steeds meer door te wegen. Net tegen dat zorgvuldigheids criterium wordt enorm veel gezondigd. Uit de stukken met betrekking tot de bouwaanvraag van het Deurganckdok blijkt dat de locaties van de uitgebaggerde speciën anders zijn dan de locaties die hier worden aangeduid. Vandaar dat er toch nog een verborgen agenda is, hoewel het tegenovergestelde werd gezegd.

De voorzitter : De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter : Mijnheer De Bondt, ik heb een vraag in verband met de relatie tussen de voorliggende agenda en de eventuele verborgen agenda met betrekking tot de mobiliteit

in de Antwerpse regio en het Waasland. Ik kan me niet indenken dat dit aspect niet zou meespelen in uw overwegingen. U heeft immers al heel wat gezegd over de kerncentrale en de voorzichtigheid die ten opzichte daarvan moet worden gehanteerd.

De heer Ferdinand De Bondt : Mijnheer de voorzitter, ik treed hier alleen op om het verzoekschrift toe te lichten. Ik kan me niet mengen in de bevoegdheden van andere personen, ook al heb ik natuurlijk mijn eigen mening over bepaalde zaken.

De voorzitter : Ik denk dat het inderdaad beter is dat we ons beperken tot de opdracht van de heer De Bondt, namelijk de verdediging van het verzoekschrift.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : De kerncentrale is inderdaad een belangrijk element in onze discussie. Een tweede belangrijk element is echter het grondverzet. Ik weet dat u het dossier veel beter kent dan ik.

Als ik goed ben ingelicht, is er in het kader van de werkgroep Strategisch Plan Waaslandhaven, die de tweede gewestplanwijziging voorbereidt, een studie bezig die de ruimtebehoefte van industrieterreinen onderzoekt. Die studie zou zijn uitgegeven door KPMG. Klopt dat ? Het is toch belangrijk om dat te weten. Een van de stellingen is immers dat het grondverzet buiten het huidige havengebied nodig is voor bijkomende industrieterreinen.

Als ik goed ben ingelicht is er nog een studie bezig die het grondverzet zou gaan bekijken dat vrijkomt bij de bouw van de containerkade. Met andere woorden, men zou de tekening die u net hebt getoond, nog eens overdoen om te kijken wat het grondverzet exact is bij de bouw van de containerkade, en waar men ermee naar toe moet.

Kloppen die twee dingen die ik heb gehoord ? Het gaat toch wel om essentiële zaken. U stelt het alternatief voor om de containerkade te bouwen, maar niet buiten het huidige opgespoten gebied te gaan. Dat alternatief hangt toch ook af van wat men met de grond moet doen ?

De voorzitter : De heer De Bondt heeft het woord.

De heer Ferdinand De Bondt : Mijnheer de voorzitter, de heer Stassen stelde een heel goede vraag. Ik zal u uitleggen waarom ik daar niet over heb gesproken. Als ik een document slechts in enkelvoud bezit en als het document me niet ambtshalve toebehoort, spreek ik er niet publiekelijk over. Ik heb

trouwens altijd zo gehandeld. Als ik het document in meervoud had bezeten, had ik er wel vrij over kunnen spreken zonder de persoon of instantie die het me bezorgd heeft in opspraak te brengen.

Ik zal overgaan tot de grond van de zaak. Er is sprake van een studie over een tweede herziening van het gewestplan die er moet komen na deze herziening. Er werd een opdracht gegeven aan de heer De Jonge van de Witab, die in 1994 een licentiaatsverhandeling schreef over het grondgebruik op Linkeroever. Er werd hem gevraagd de aanbodzijde van het grondgebruik op Linkeroever te berekenen en dus de deponiepotentialiteiten te berekenen in termen van kubieke meter die daar kunnen worden gespreid. Het bekende studiebureau KPMG, dat wellicht wat duurder is dan de Witab, werd gevraagd de vraagzijde te bestuderen ; dat is dus de vraag hoeveel industrie er op welke termijn kan komen in het gebied van 2000 hectare dat nog vrij is.

Ik weet waarover ik spreek. Ik nodig u uit, niet om te komen dinen, maar om u een hele dag te vermoeien en ter plekke te gaan kijken wat er op die honderden hectaren ligt. U moet wel boterhammen en laarzen meebrengen. Vervolgens zal de structuurgroep de aanbod- en vraagzijde tegenover elkaar afwegen. Ik veronderstel dat de twee studiegroepen hun werk zo goed mogelijk proberen te doen. De structuurgroep zal daar vervolgens kennis van nemen en de passende beslissingen nemen.

Het staat vast dat het Deurganckdok kan worden aangelegd onder de voorwaarden die ik samen met schepen Delwaide en de heer Pellens heb beschreven. De dubbele eis wordt vervuld : geen overschrijding van de lijn De Bondt en het realiseren van de omgevingsonverenigbaarheden voor de kerncentrale in Doel, die tegelijk de leefbaarheid van Doel in de volgende eeuwen garanderen. U bent nog niet van de kerncentrale verlost. U kunt Doel met de grond gelijkmaken, maar de kerncentrale niet.

De voorzitter : Mijnheer De Bondt, uw uiteenzetting was overtuigend. We zullen thuis een document ontvangen met de uitspraken van de heer De Bondt en de korte discussie. We kunnen dan alles eens rustig bekijken. Vervolgens volgt in deze commissie nog een discussie over deze aangelegenheid.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer De Bondt, u was inderdaad heel overtuigend. In het kader van de argumenten die we hebben gehoord, dien ik een

voorstel van resolutie in. Ik hoop dat die door zoveel mogelijk mensen wordt ondertekend, zodat we de argumentatie en de conclusies van de argumentatie kunnen bespreken. Mijnheer de voorzitter, het staat me toch vrij een voorstel van resolutie in te dienen ?

De voorzitter : U mag inderdaad een voorstel van resolutie indienen. Ik vind het daar wel nog een beetje vroeg voor. Laten we eerst de vele gegevens die we vandaag hoorden, eens bestuderen. Vervolgens kunnen we een verdere stap zetten in deze commissie. Het openbaar onderzoek wordt volgende week vrijdag afgerond. U mag inderdaad tijdens dat openbaar onderzoek de nodige bezwaren indienen, maar nadien kunnen we ook nog voorstellen van resolutie formuleren.

Mijnheer De Bondt, ik dank u namens de 575 inwoners voor uw enthousiaste uiteenzetting en de goede documentatie die u hebt meegebracht, en die waarschijnlijk niet meer te vinden is bij sommige diensten.

Mijnheer Stassen, minister Stevaert wenst te reageren op uw opmerking over zijn afwezigheid tijdens de hoorzitting over het verzoekschrift.

Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer Stassen, ik betreur uw opmerking. Ik ben afwezig gebleven uit kiesheid. Het verzoekschrift is een instrument dat tot stand is gekomen door een parlementair initiatief, waarvan ik zelf aan de basis lag. Men kan natuurlijk ook afspreken dat de minister hier aanwezig moet zijn of hem daartoe verzoeken. Het is echter fout de indruk te wekken dat de minister hier niet wilde of kon aanwezig zijn. Ik wilde best komen.

Men moet echter opletten het verzoekschrift niet uit te hollen. Het is net de bedoeling het verzoekschrift in de schoot van het parlement te behandelen, zonder ministers. Dit wil niet zeggen dat men geen uitzonderingen kan maken of dat men de minister niet kan vragen om te komen. Men mag de zaken echter niet omdraaien.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Ik zei daarnet dat ik wist dat de procedure de aanwezigheid van de minister niet noodzaakt. Ik vind het enkel jammer dat de minister niet aanwezig was. Voor het overige heb ik daar geen enkele politieke commentaar op gegeven tijdens de vergadering. Ik heb enkel gereageerd op

opmerkingen van enkele mensen achteraf die niet terzake deden.

Minister Steve Stevaert : We moeten duidelijke afspraken maken : ofwel is de minister altijd aanwezig, ofwel nooit. De parlementsleden moeten daarover beslissen. Ik denk wel dat we in het eerste geval de bedoeling van de verzoekschriften voorbijschieten. Voor mij is het echter geen enkel probleem. Dit is echter een discussie voor het parlement.

De heer Jos Stassen : Ik heb vorige week de behandeling van een verzoekschrift meegemaakt in de commissie voor Media. Minister Van Rompuy kwam toen later binnen, maar heeft heel actief deelgenomen aan het gesprek. Het parlement moet een duidelijke afspraak maken. Ik ben voortgegaan op de gebeurtenissen van vorige week. Ik wens geen discussie te voeren over de procedure.

De voorzitter : Mijnheer Stassen, er was geen afspraak tussen de commissie en de minister. Als we het decreet letterlijk interpreteren, dan hoeft de minister hier inderdaad niet aanwezig zijn. We hebben ook geen verzoek tot hem gericht om hier aanwezig te zijn.

2. Beslissing van de commissie van 24 februari 1999 over de verdere behandeling

De heer Jaak Gabriels, commissievoorzitter, leest een brief van de heer Ferdinand De Bondt, gedateerd op 14 februari 1999, voor waarin deze de commissie vraagt of een bespreking, in aanwezigheid van de minister, zal gewijd worden aan de door verzoekers opgeworpen kwestie en of de commissie van plan is hieromtrent een besluit te nemen.

De heer Jaak Gabriels verklaart dat het decreet van 14 juli 1998 houdende regeling van de bij het Vlaams Parlement ingediende verzoekschriften niet duidelijk is op het punt van de verdere behandeling van een verzoekschrift. Tot dusver heeft het Parlement nog maar een beperkte ervaring, namelijk enkel met het verzoekschrift met betrekking tot de wijze waarop de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap aan bod komt op de VRT (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-99, nr. 1291/1*).

De heer Ludo Sannen meent dat op zijn minst een gedachtewisseling in de commissie moet plaats vinden over de problematiek. Het lijkt de spreker niet

gepast om de procedure van de verzoekschriften tot een hoorzitting te beperken.

De heer Jan Penris gaat ervan uit dat het aan elk individueel parlamentslid en elke fractie toekomt om zich te beraden over het gevolg dat men wil geven aan een verzoekschrift. Wil een parlamentslid of een fractie het debat over dit thema aanzwengelen, dan moeten zij hiervoor het initiatief nemen. Het is echter niet aan de commissie om, na een hoorzitting, hier verder op in te gaan.

De heer Jaak Gabriels wijst er op dat hij het strijdig acht met de bedoeling van dit decreet dat deze procedure de normale commissiewerkzaamheden in het gedrang kan brengen. Hij stelt voor om aan de parlamentsleden de vrijheid te laten om, na de hoorzitting, de initiatieven te nemen die zijzelf nodig achten. Hij meent dat de taak van de commissie na de hoorzitting beëindigd is.

De heer Ludo Sannen is het met dit voorstel niet eens, omdat de verwachtingen bij de burger verdergaand zijn dan deze werkwijze. Hij vreest dat deze werkwijze de toekomstige verzoekschriften kan hypothekeren.

De heer Jaak Gabriels repliceert dat het, zoals na een hoorzitting, de parlamentsleden vrij staat om gepaste initiatieven te nemen. Een nieuwe discussie met de indiener of een automatische terugkoppeling lijkt de spreker te verregaand. Op basis van de aangeleverde informatie kan de heer Ludo Sannen initiatieven ontplooien.

De verslaggevers,

Joachim COENS
Johan MALCORPS

De voorzitter,

Jaak GABRIELS

BIJLAGE
KAARTMATERIAAL

Ontwerp van Gewestplan Sint-Niklaas – Lokeren

Gewestplan Sint-Niklaas – Lokeren

Huidige ontwikkelingen rond Doel

LEGENDE

- Woongebieden
- Woonuitbreidingsgebieden
- Woongebieden met een landelijk karakter
- Woongebieden met culturele, historische en/of artistieke waarde
- Industriegebieden
- Gebieden voor ambachtelijke bedrijven of gebieden voor kleine en middelgrote ondernemingen
- Agrarische gebieden
- Natuurgebieden
- Natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten
- Parkgebieden
- Bufferzones
- Landschappelijk waardevolle gebieden
- Recreatiegebieden
- Gebieden voor dagrecreatie
- Gebieden voor gemeenschapsovername en openbare nutsvoorzieningen
- Ontspanningsgebieden
- Reservatie- en erfgoedgebieden

- Bestaande autostrade
- Aan te leggen autostrade
- Bestaande snelverkeerswegen
- Aan te leggen snelverkeerswegen
- Bestaande hoofdverkeerswegen
- Bestaande waterwegen
- Aan te leggen waterwegen
- Transportleidingen
- Bestaande afzonderlijke leidingen
- Bestaande hoogspanningsleidingen
- Reservegebied voor Bufferzone
- Natuurgebieden met erfgoedwaarde
- Havenuitbreidingsgebied
- Valleigebieden

Uittreksel gewestplan SINT-NIKLAAS-LOKEREN

K.B. 7.11.78

Schaal: 1:25.000

42

